

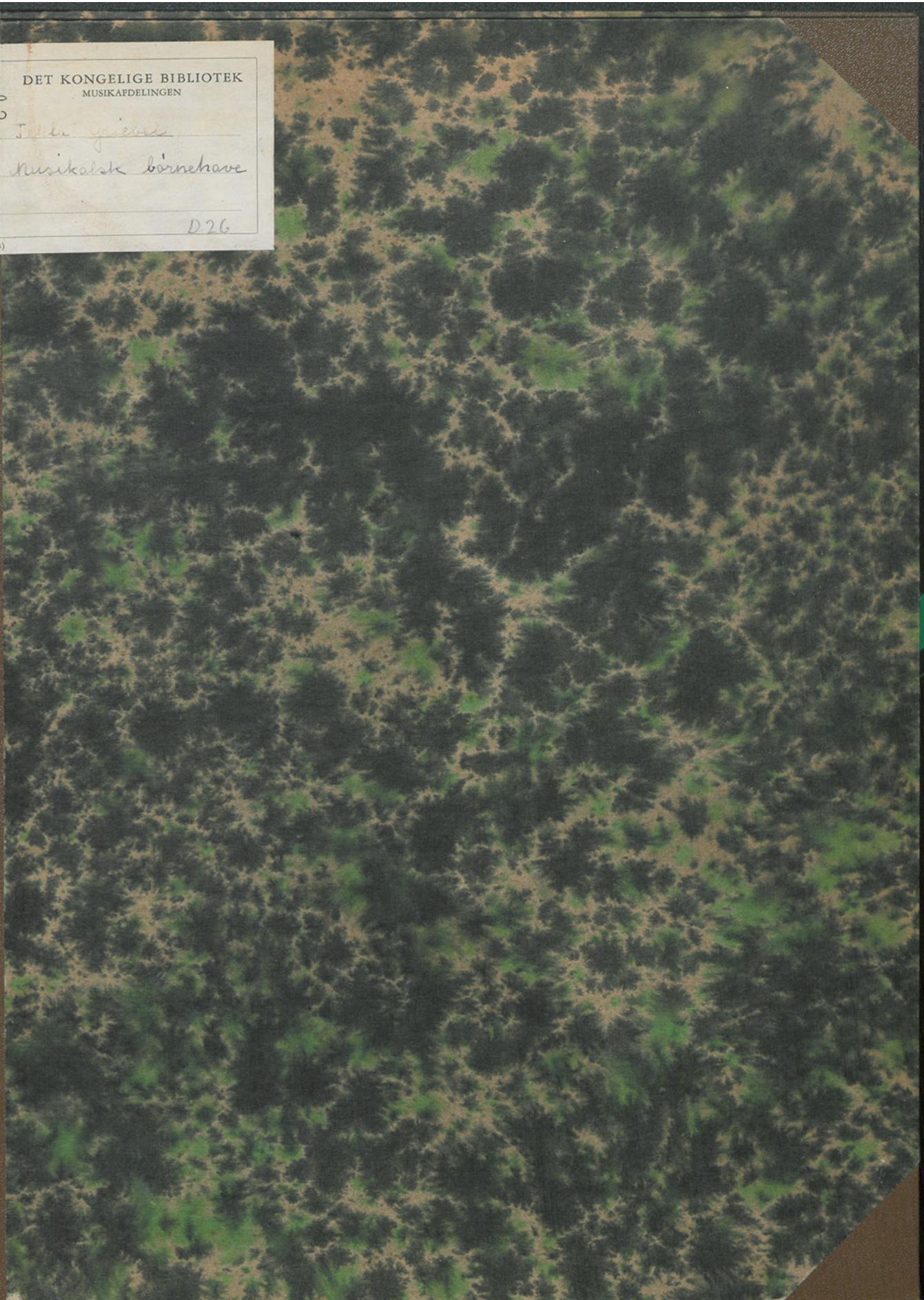

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
MUSIKAFDELINGEN

Tidss. spøgel
Musikalske børnehaver

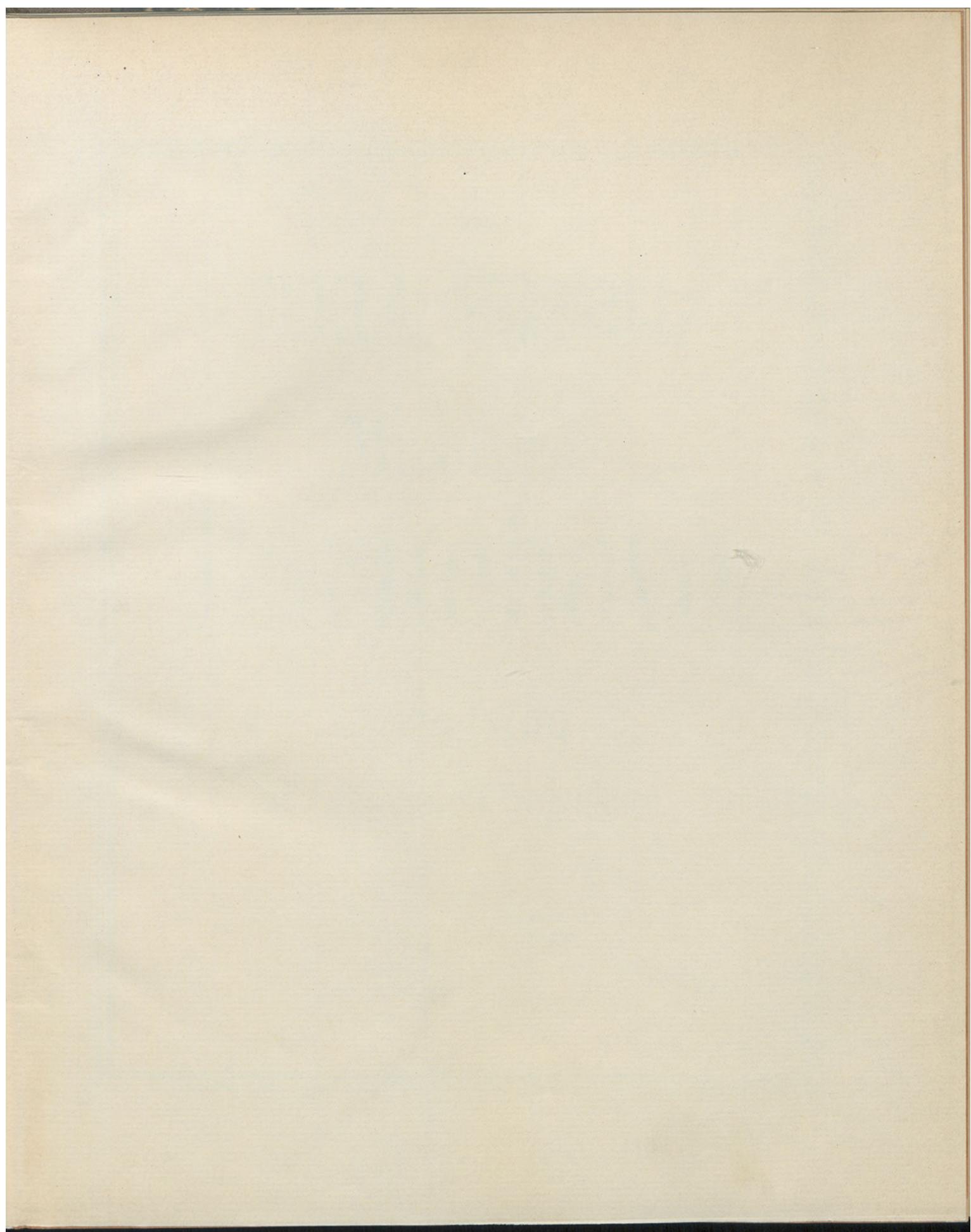
D26

Un.10.-32-(s)

D26

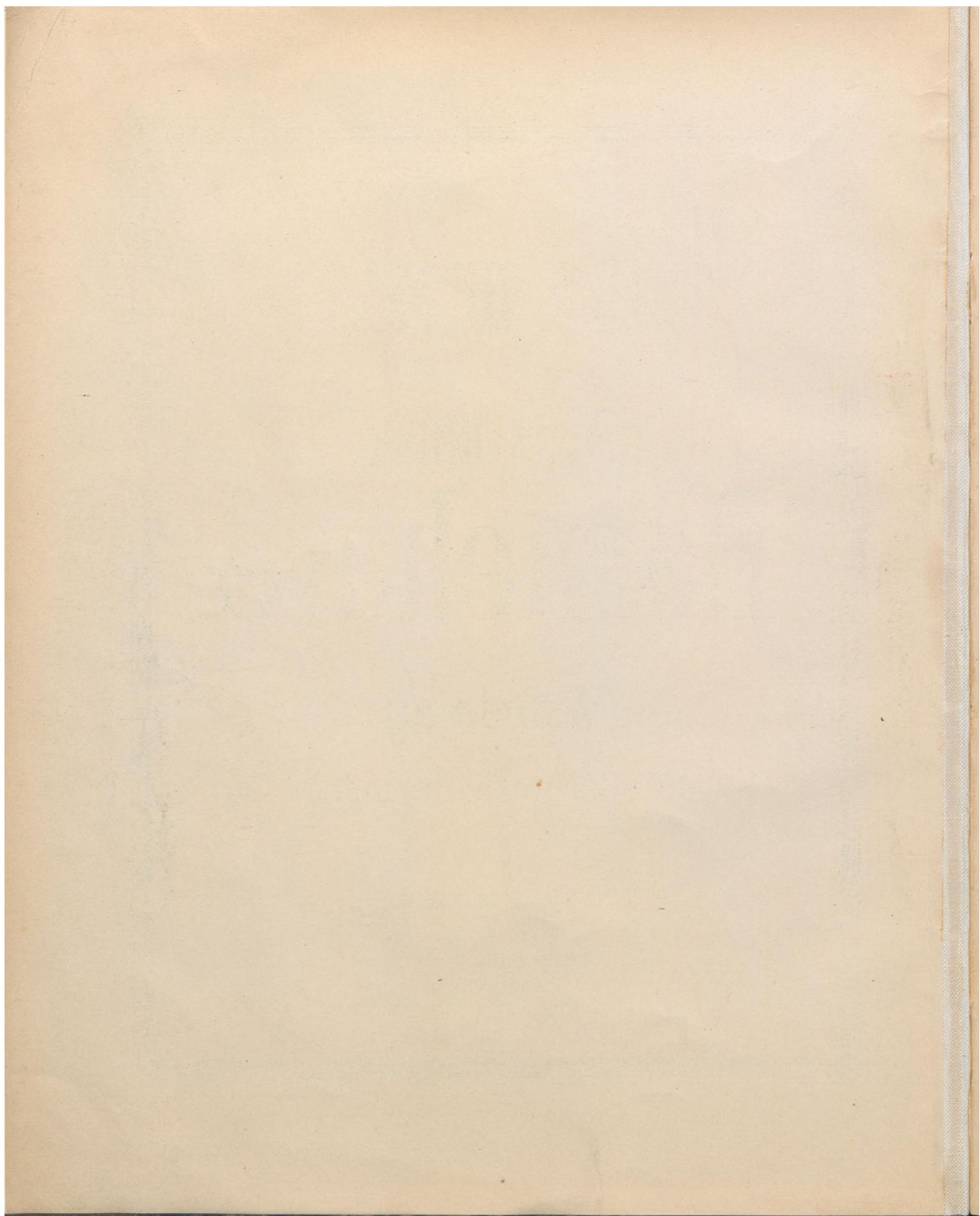

TEKLA GRIEBEL:
Musikalsk
Børnehave.

Vejledning
for
de allerførste Begyndere.

Forlag og Eiendom for alle Lande.

KJØBENHAVN
Det Nordiske Forlag.
Musikforlaget: Henrik Hennings.

TEKLA GRIEBEL:
Musikalsk
Børnehave.

Vejledning
for
de allerførste Begyndere.

Forlag og Eiendom for alle Lande.

KJØBENHAVN
Det Nordiske Forlag.
Musikforlaget: Henrik Hennings.

Kære lille Elev!

Du har faaet Lyst til at lære at spille Klaver, fordi du holder af at høre Musik. Velan! — Men har du ogsaa Begreb om, hvor vanskeligt det er at lære Musik? — De største Mestre bruger hele deres Levetid til Studiet og bliver dog aldrig helt færdige med at lære. Hvad skal vi nu gøre ved det? — Skal vi opgive Ævret? —

Nej, hvis du virkelig holder af Musik, skal du trøstig begynde at spille. — De store Bygmestre rejser Paladser af Marmor; Børn laver bittesmaa Templer af Træklodser eller Papir — det kan de overkomme. Men den lille som den store Bygmester maa alvorlig stræbe efter det skonne og naturlige. Med Eftertanke og Flid maa han arbejde, indtil al Plumphed har veget Pladsen for de rene Linier.

Forsøg nu du at bygge i Toner, saa højt som dine Evner rækker. Jeg fører dig hermed ind i min »Børnehaven«, og der overgiver jeg dig i din Lærers eller Lærerindes Varetægt, idet jeg ønsker dig den bedste Fremgang.

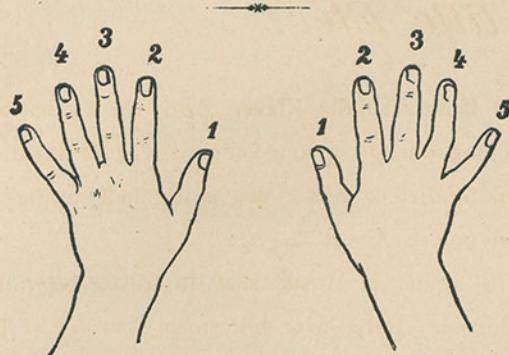
København, i Mai 1898.

Tekla Griebel

I.

Tonestige og Fingersætning.

Hør ser du ti smaa Skolebørn, som skal lære Gymnastik. At spille Klaver er for Fingrene det samme som at gøre Gymnastik. Betragt nu engang dine egne ti »Skolebørn«.

Tommelrot	kalder vi 1ste Finger,
Slikkepot	» » 2den »
Langemand	» » 3dje »
Guldbrand	» » 4de »
Peter Spillemand	» » 5te »

Husk vel paa, at det er **dine** Skolebørn; **du** er deres Lærermester; det er dig, som skal have Opsyn med dem og lære dem at spille, ellers — ja, hvad tror du, der sker? — ellers bliver de dovne og ulydige, og Klaverspillet maa opgives. Thi man kommer aldrig til at spille smukt, hvis Fingrene ikke har lært at lystre.

Et Klaviatur.

De hvide Tangenter kaldes **Undertangenter**, de sorte **Overtangenter**. — Naar man spiller, anslaar man Tangenterne. Det gælder om at tilegne sig et smukt **Anslag**.

Forsøg nu om du paa Klaveret kan finde **c**-Tangenten. Slaa den an! (med højre Haands 2den Finger). **Tonen**, den angiver, hedder **c**.

Anslaas nu den **Undertangent**, dér ligger straks til Højre for **c**. Dens Tone klinger anderledes. Vi kalder den **d**.

Paa denne Maade gaar du videre, **trinvis opefter.**

Det tredje Trin hedder **c**, det fjerde **f**, det femte **g**, det sjette **a** og det syvende **h**.

c d e f g a h
1 2 3 4 5 6 7

Disse syv Toner danner en **Skala** eller *Toneslige*.

Det ottende Trin maa du have med. Det ligner det første Trin paa Stigen og hedder **c** ligesom dette.

Med det ottende Trin begynder en ny Skala paa syv Toner, men denne Stige behøver du ikke straks at gaa op ad. Vi gør Holdt paa ottende Trin og vender saa tilbage til første igen.

Denne Vandring frem og tilbage kalder vi **Opgang** og **Nedgang**.

1ste Trin er **Grundtonen**.

Afstanden fra 1ste til 8de Trin er **en Oktav**.

Selve det ottende Trin benævnes **Oktaven**.

Vi siger, at **c²** ligger en Oktav **højere** end **c¹**, og **c¹** en Oktav **dybere** en **c²**. — Anslaa **c¹** og **c²**. — Kan du høre, hvilken af de to Toner, der er den høje, og hvilken der er den dybe?

Fra **c¹** kan du spadsere trinvis ned til et endnu dybere **c**, og saaledes videre. Til begge Sider kan dannes flere Oktaver.

Prøv at finde dem alle ved at gaa fra det dybeste **C** til det højeste.

Det er ligesom at sætte flere smaa Stiger sammen til én lang Stige.

Oktavernes Navne.

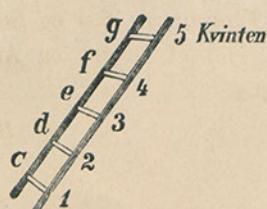
Sob-Contra Okt.	Contra Oktav	Store Oktav	Lille Oktav	Enstregede Oktav	Tostregede Oktav	Trestregede Oktav	Firstrægede Okt.
A H C D E F G A H C D E F G A H				1 1 1 1 1 1 d e f g a h c d e f g a h	2 2 2 2 2 2 c d e f g a h c d e f g a h	3 3 3 3 3 3 c d e f g a h c d e f g a h	4 4 4 4 4 4 c d e f g a h c d e f g a h

Det er for svært at begynde med at spille Skala.

Vi maa forkorte Stigen lidt, saa at der kun bliver fem Trin, ét for hver Finger.

Afstanden fra 1ste til 5te Trin kaldes en **Kvint**.

Det femte Trin er **Kvinten**.

Kroppens, Armens og Haandens Stilling ved Klaveret maa din Lærer vise dig til rette med; denne Bog kan kun give dig et Par Vink derom.

Stillingen ved Klaveret maa være naturlig og utvungen. Ingen Stivhed, men heller ingen overflødige Bevægelser.

Armens Kraft fører vi ud i Fingrene, saa disse alene anslaar Tangenterne, og Armen holdes rolig. Ingen raa Armkraft! Spil ikke med større Kraft, end det falder dig naturligt, selv om Anslaget i den første Tid er temmelig svagt. Et stærkere Anslag vil snart udvikle sig, naar du over daglig med en god Haandstilling.

Hold Fingrene bøjede uden at krumme dem krampagtigt. Ingen Svejning af yderste Led.

Hold Fodderne roligt. Berør ikke Pedalerne; dem skal du senere lære at bruge.

Det falder alle Begyndere vanskeligt at overholde saadanne Regler. Men tab ikke Model, om det ikke straks lykkes dig at gøre, hvad Læreren forlanger af dig. Hvis du gør dig Umage, vil Vanskelighederne lidt efter lidt falde bort, og husk, at den Tvang der paalægges dig, er nødvendig for at du senere skal kunne bevæge dig saa frit og let som muligt.

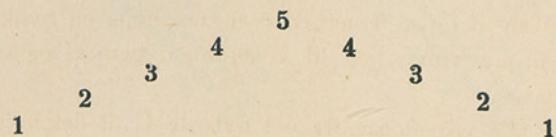
Fingerøvelser.

Sæt højre Haand (h. H.) tilrette i tostreget Oktav.

Det er »Kvintstigen« c—g, vi benytter.

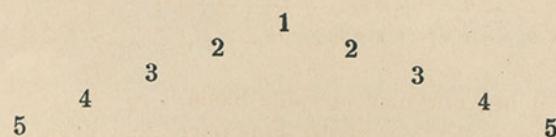
Spil nu Øvelse I efter nedenstaende Talrække, som vi kalder »Fingersætning«. —

Øvelse I.

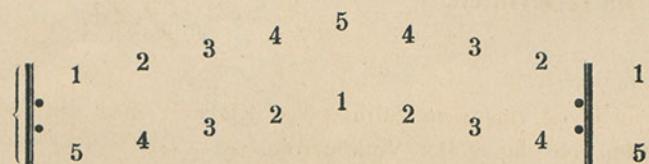
1ste Finger anslaar **c²**, men løftes op, naar 2den Finger anslaar **d²**, o. s. fr. Kun én Tangent ad Gangen maa være trykket ned.

Sæt venstre Haand (v. H.) tilrette i lille Oktav og spil samme Øvelse fra lille **c**.

Tryk Tangenterne fast og bestemt ned, Fingeren skal ligesom »hvile i Tonen«; men anslaar ikke stærkere, end at Haand og Arm kan forblive rolig derved. Senere skal du lære at spille stærkt og svagt.

Begge Hænder paa én Gang.

De to Streger med Prikker er et **Gentagelsestegn** (Repetitionstegn). For Musikstykkernes Vedkommende betyder det »to Gange«, for Øvelsernes: »mange Gange«.

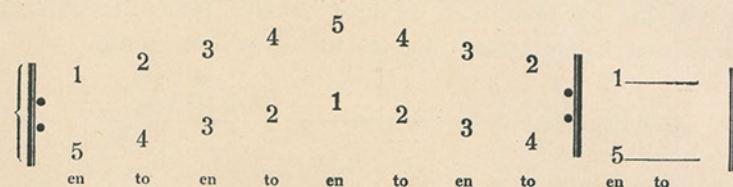
Kan du tælle i **Takt**?

Dermed mener jeg: kan du sige »en to, en to« saa kort og bestemt, at Soldater kan marchere efter det?

Rejs dig op og marchér selv Stuen rundt et Par Gange. Tæl dertil, højt og tydeligt:
en to, en to —

En saadan Inddeling af Tiden i bestemte Afsnit kaldes
Takt.

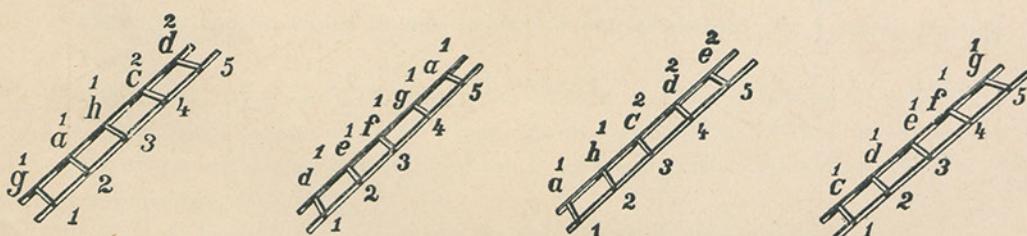
Spil Øvelse I i Takt. (Langsamt og bestemt.)

Slutningstonen gøres dobbelt saa lang som de andre Toner.

Første Trin behøver ikke altid at være **C**.

En hvilkensomhelst Tone kan være Grundtone.

Her har vi fire forskellige Kvintstiger. Spil Øvelse I med **g** til Grundtone:

h. H. begynder paa **g¹**, v. H. paa lille **g**.

Sammie Øvelse med **d** til Grundtone: { h. H. i enstreget Oktav,
v. H. i lille Oktav,

med **a** til Grundtone: { h. H. fra **a¹**,
v. H. fra lille **a**.

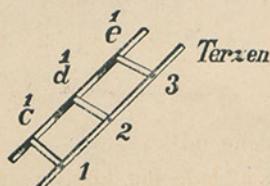
Finder du ikke, at de Øvelser, der har **d** og **a** til Grundtone, lyder forskelligt fra dem, der har **c** og **g** til Grundtone? — Alvorligere maaske? — Forskellen ligger ikke i Grundtonen, men i tredje Trin, dog herom mere en anden Gang.

Vi siger at de to første er i **Dur**, de to sidste i **Mol**.

II.

Stigen kan forkortes endnu mere.

1ste til 3de Trin er en **Terz**.

Spil disse smaa Øvelser i C- og G-Dur, i D- og A-Mol.

III.

Ov dig i at tælle »en to tre, en to tre« i Takt. (Ikke dvæle længere paa »tre« end paa de andre Tal!)

En Takt.

IV.

V.

Alle Øvelser maa **indøves**, førend de kan gøre Tjeneste som Gymnastik-Øvelser og spilles »mange Gange« **uden Standsning**.

Kun **Gentagelse af det rigtige** hjælper dig til Fremskridt.

VI.

Ikke synge Tallene ud!

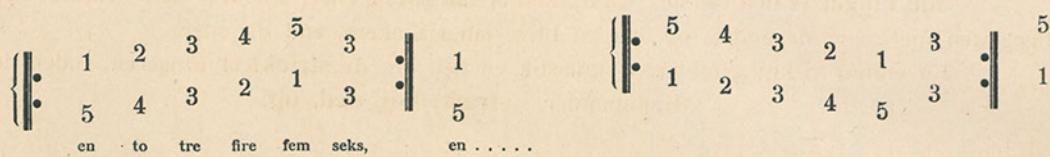
Tæl stødt, uden at lade dig forstyrre af noget. Forsøg undertiden at **tælle sagte**, og en Gang imellem at spille i Takt **uden at tælle**.

VII.

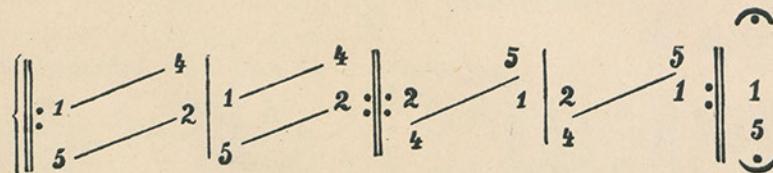
Øvelserne I—X spilles alle saavel i C- og G-Dur som i D- og A-Mol. VII kan tillige spilles i F-Dur og E-Mol.

VIII.

IX.

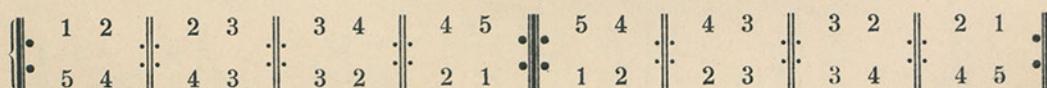
Springet 1ste—4de Trin kaldes en **Kvart**.

X.

Tonestigens 2det Trin kaldes Sekunden.

Men glem ikke, at hvilkensomhelst Tone kan være Grundtone. Altsaa kan vi sige, at fra ethvert Trin til det næste i Skalaen er **en Sekund**.

Anslagsøvelse.

Sæt h. H. i Stilling over g¹ a¹ h¹ c² d².

Tryk Tangenterne lydløst ned. (Bøjede Finger!)

Løft derpaa én Finger ad Gangen, saa højt du kan, og sæt den efter ned paa Tangenten med et lille fast og bestemt Anslag. (Armen rolig. Intet Ryk med Haanden!)

Kommender selv: »Finger op! — ned! op! — ned!«

V. H. samme Øvelse fra lille g.

Udfør denne Fingergymnastik i Begyndelsen langsomt, senere lidt hurtigere.

Begynd med **3dje Finger**. Langemand har lettest ved det. Men pas paa, at den ikke rager ind imellem Overtangenterne. Hold den et lille Stykke udenfor disse.

2den Finger hedder ikke Pegefinger for ingenting. Den vil saa gerne pege, men du skal lære den at bøje sig som de andre Fingre.

1ste Finger, den korte Tyksak, faar ikke Lov at glide ned ad Tangenten. Ogsaa den maa bøjes lidt og altid holdes med Spidsen indover Tangenten.

5te Finger, lille Peter Spillemand, har i Grunden ikke gjort sig fortjent til sit Navn. Den gør som oftest én meget umusikalsk Figur, idet den lægger sig saa lang, den er, paa Tangenten. Hold den bojet og lad den anslaa med Spidsen.

4de Finger er den værste. Guldbrand er saa lad og tvær, som var den belæsset med Guld. Brug den mere end de andre, og den vil blive langt flinkere, end du aner.

En endnu virkningsfuldere Gymnastik er det, om du **strækker** Fingeren, inden den bøjes.

Kommender: **>stræk, bøj, ned, op!<**

Smaastykker for 4 Hænder.

I.

Læreren.

II.

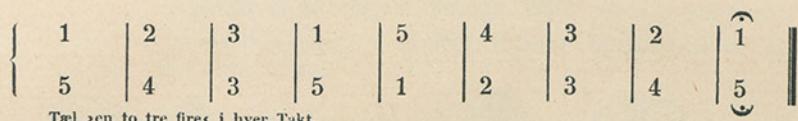
III.

IV.

Langsom Vals.

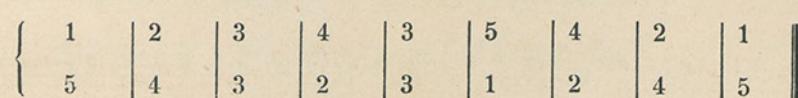
Smaastykker for 4 Hænder.

I. C-Dur.

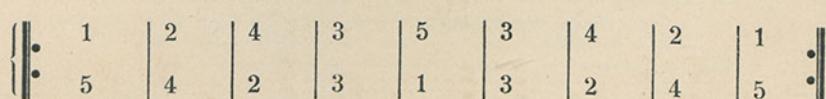

Tæl en to tre fire i hver Takt.

II. G-Dur.

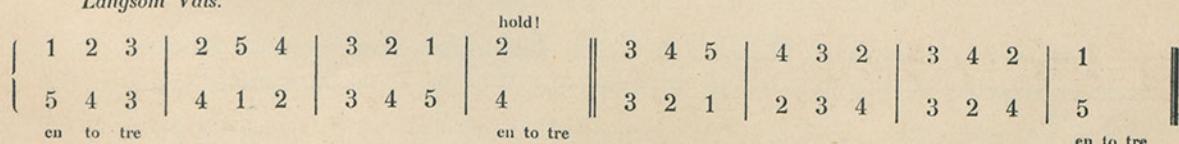
III. D-Mol.

IV.

A-Mol og C-Dur.

Langsom Vals.

Dette Stykke spilles tre Gange i Træk uden Ophold:

første Gang i **A-Mol**, (h. H. **a²**, v. H. **a¹**)

anden Gang i **C-Dur**, (h. H. **c³**, v. H. **c²**)

tredje Gang i **A-Mol**, (h. H. **a²**, v. H. **a¹**).

Øv dig i at føre Hænderne flinkt fra **a** til **c** og fra **c** til **a**.

II.

Nodelæsning.

Naar dette Afsnit paabegyndes, maa Fingerøvelserne I—X være indøvede saaledes, at de uden Besvær daglig kan gennemgaas og spilles »mange Gange itræk.«

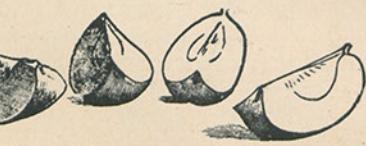
Noder er Tonernes synlige Tegn, ligesom Bogstaver er Sprogets.
En Node kan sammenlignes med et Æble.

Et helt Æble.

To halve Æbler.

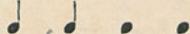
Et Æble, delt i fire ligestore Dele.

En hel Node.

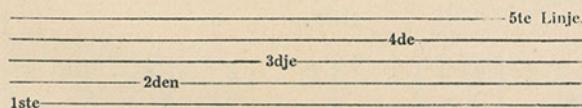

To Halvnoder.

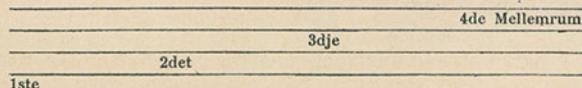

Fire Fjerededelsnoder.

Noderne skrives paa et Linjesystem, der bestaar af fem vandrette Linjer.

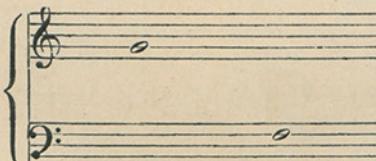

Ogsaa **imellem** Linjerne skrives Noder:

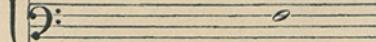
Den øverste Halvdelen af Tonerækken kaldes **Diskanten**, den underste **Bassen**. Foran Diskantnoderne sættes altid et Tegn kaldet Diskant- eller G-Nogle, foran Basnoderne sættes en Bas- eller F-Nøgle

H. H. spiller efter det øverste,

G-Nøglen slynger sig omkring 2den Linje, som derved bliver Nodepladsen for **g'**.

v. H. efter det underste System.

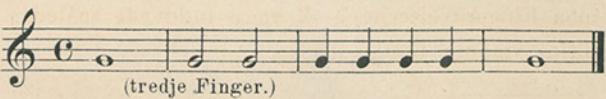

F-Nøglen omslynger 4de Linje, som bliver Nodepladsen for **lille f**.

Linjerne og Mellemrummene i sig selv har saaledes ingen Benævnelse. **Nøglen** alene bestemmer Nodernes Navne.

- a. Nodens Hoved (aabent eller lukket).
b. Nodens Hals, Hale eller Stilk.

h.H.
alene. Tegnet C betyder *Fire-Fjerededels Takt*.

Tæl højt!

v.H.
alene.

h.H.

Elev.
Lærer.

v.H.

Forinden du lærer flere Noder at kende, maa du øve dig i at se, om Noderne stiger eller falder (gaar op eller ned), eller om det er den samme Node, der gentages.

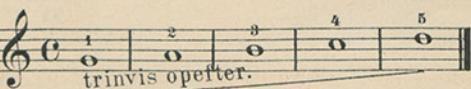
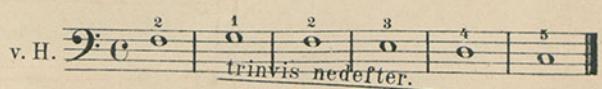
(spilles ikke.)

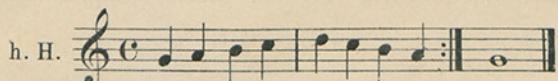
Noderne under 3dje Linje har Stilkene opefter; fra 3dje Linje vender Stilkene nedefter.

Køb et Ark Nodepapir og øv dig i med Blyant at skrive G- og F- Nøglen samt Helnoder, Halvnoder og Fjerededelsnoder rigtigt inddelt i Takter. Pas paa at Stilke og Taktstreger bliver lodrette.

h. H. v. H.

Øvelse I i G-Dur kommer altsaa til at se saaledes ud, noteret i G-Nøglen:

h. H.

Sammæ Øvelse i C-Dur, noteret i F-Nøglen:

Det er aldeles nødvendigt, straks at kunne se, om Noder er fjernede fra hverandre ved *Trin* eller *Spring*.

Fra det ene Trin til det andet, ved du, er en Sekunds Mellemrum, eller blot et *Trin*.

Men er Afstanden større end en Sekund, saa at der ligger ét eller flere Trin imellem, da kalder vi det et *Spring*.

Fra c¹ til d¹ er altsaa et Trin, fra c¹ til e¹ et *Terzspring*, fra e¹ til g¹ ligeledes et *Terzspring*, fra c¹ til g¹ et *Kvintspring*, osv.

Ved Hjælp af en Pegepind skal du vise din Lærer, hvor Terzspringene er. Gaa langsomt fra Node til Node.

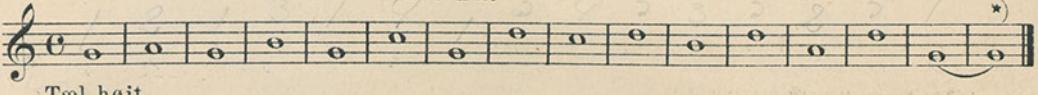
NB. Fra Linje til Linje, fra Mellemrum til Mellemrum er et Terzspring.

Spil nedenstaaende Noder, samtidig med at du siger højt, hvad de hedder. Brug 2den Finger; i dette Tilfælde gør den kun Tjeneste som Pegefinger.

III.

Forskellige Øvelser og smaa Musikstykker.

Nº 1a.

h. H.
 alene.

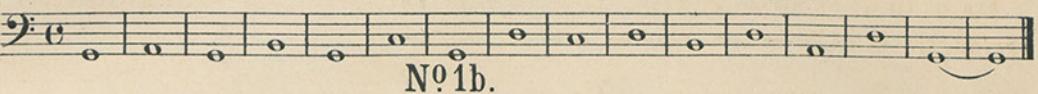
 Spilles senere med
 begge Hænder paa
 én Gang.

Tæl højt.

Naar du har anslaaet, se da hen til den næste Takt.

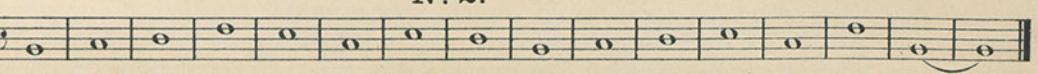
Lad Blikket og Tanken være forud for Haanden, saa er du altid forberedt paa, hvad der kommer, og vil lettere undgaa Fejl.

*) *Bindebuen* skrives imellem to Noder, der staar paa samme Linje eller i samme Mellemrum; den anden af dem anslaas da ikke, men Fingeren bliver liggende.

v. H.
 alene.

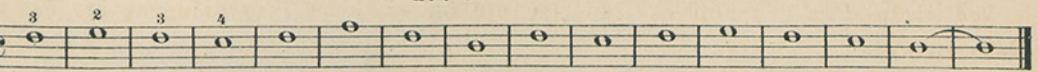
Nº 1b.

Nº 2.

h. H.
 alene.

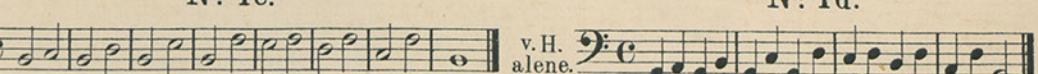
Naar h. H. har lært dette Stykke, kan v. H. følge med, en Oktav dybere.

Nº 3.

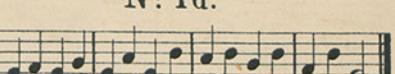
v. H.
 alene.

Naar v. H. kan spille dette Øvelse-Stykke uden Fejl, følger h. H. med, en Oktav højere. Paa samme Maade læres efterfølgende Øvelser og Smaastykker, noterede for én Haand.

Nº 1c.

h. H.
 alene.

Nº 1d.

v. H.
 alene.

For at faa Plads til flere Noder i Højden og Dybden, maa vi lægge flere Linjer til Systemet. Disse Linjer kaldes Hjælpe- eller *Bilinjer*:

Benævnelser.

(Noden), „over Systemet“	„under Syst.“	„1ste Bilinje“	(Noden, som staar) eller	„2den Bilinje“
„over Linjen“	„under Linjen“	(over Systemet og under Systemet).	„over 1ste Bilinje“	(over Systemet og under Systemet).
			„under 1ste Bilinje“	

Læs disse Noder baade i G- og F- Nøglen.

Øv dig i at skrive Noder med Bilinjer, men skriv Linjerne først; hvis du skriver Noden først, bliver der maaske ikke rigtig Plads til Bilinjerne. Skrevne Noder bør altid være tydelige.

Se her et Eksempel paa utydelig Nodeskrift:

I. Dukkevise.

Forsætning. Eftersætning.

h. H. alene; senere v. H. med. Sov mit lil - le Duk - ke - barn, luk de kla - re Øj - ne.

Det mindste Musikstykke bestaar af en Forsætning og en Eftersætning, der tilsammen danner *en musikalsk Periode* paa otte Takter (*Vise*).

II. Julenissen synger.

v. H. Mis-se - kat og jeg er go - de Ven - ner. Mis-se - kat og jeg, vi spi - ser Ri - sen - grød.

Nº 4.

Begge Hænder. 2

For at lette Oversigten, er højre og venstre Haands Stemmer skrevne paa ét System.

Nº 5.

Begge Hænder. 2

Pas nøje paa, at begge Hænder anslaar *samtidigt*.

Nº 6.

Naar to Stemmer skrives paa ét System, faar den øverste Stemme Nodestilkene opefter, og den underste Stilkene nedefter.

Nº 7.

Nº 8.

En
Takts*Pavse.* (Gælder en hel Takt uden Hensyn til Taktarten.)
(Ophold.)

Hænderne maa ikke berøre Tangenterne i en Pavse.

Nº 9.

En Halvpavse ($\frac{3}{4}$).

Nº 10.

III.

Efter en gammel Vise.

IV.

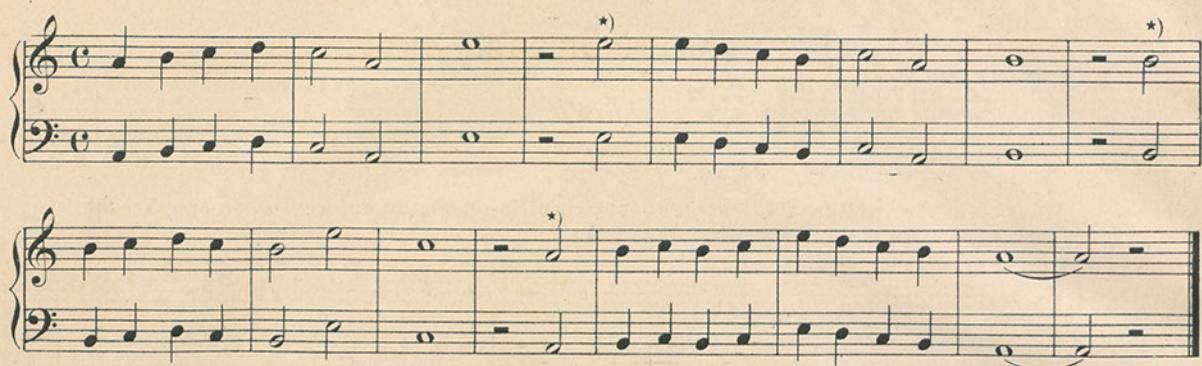
Daarligt Vejr.

Tre-Fjerededels Takt.

En Fjerededels Pavse.

Naar én Node skal udfylde hele Takten i $\frac{3}{4}$ Taktart, sættes et Punkt efter en Halvnode, som da kommer til at gælde for *tre Fjerededele* og kaldes en Trefjerededels-Node.

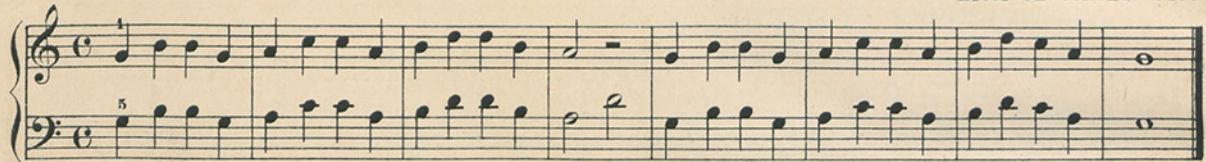
Nº 11.

*) Begyndelsesnode til næste Sætning. En saadan Begyndelse kalder man en *Optakt*. (Nærmere herom senere.)

V.

Efter en bekendt Vise.

Firhændige Smaastykker.

SECONDO.

V.

VI.
Langsom Vals.

Eleven.

Firhændige Smaastykker.

PRIMO.

V.

De Noder, over hvilke *Oktavstregen* staar, spilles en Oktav højere end de ere skrevne.

Eleven.

VI.

Langsom Vals.

Læreren.

Nº 12a.

Lidt Gymnastik for Fingrene.

Musikstykker og Øvelser maa behandles paa forskellig Maade:

Et Stykke *indøves*, hvorefter det *foredrages*.

En Øvelse *indøves* hvorefter den spilles *mange Gange ud i et*, saa at Fingrene bliver *vænnede* til at udføre den rigtigt og lidt efter lidt hurtigere; derved bliver den en virkelig Gymnastik-Øvelse for Fingrene.

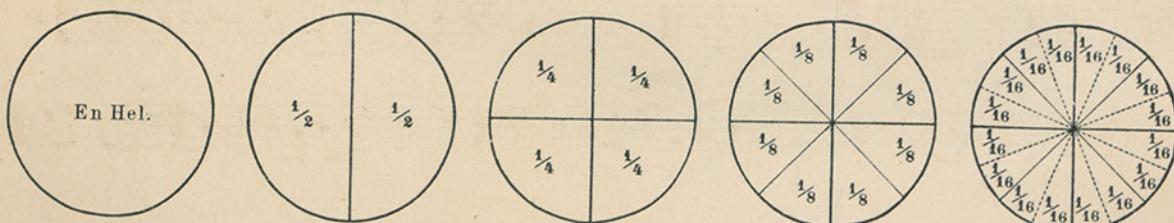
Nº 12 b.

Lad Fingrene ikke komme ud af Vane med at spille Øvelserne I-X.

Lidt om Inddelingen.

Jo flere Dele, jo mindre Dele:

Ottendededelene spilles altsaa dobbelt saa hurtigt som Fjerdededelene, og Sekstendededelene dobbelt saa hurtigt som Ottendededelene.

Hvormange Halve gaar der paa en Hel?

" Fjerdedede " " " " Halv?

" Ottendedede " " " " Fjerdededel?

" Sekstendedede " " " " Ottendededel?

" Ottendedede " " " " Halv?

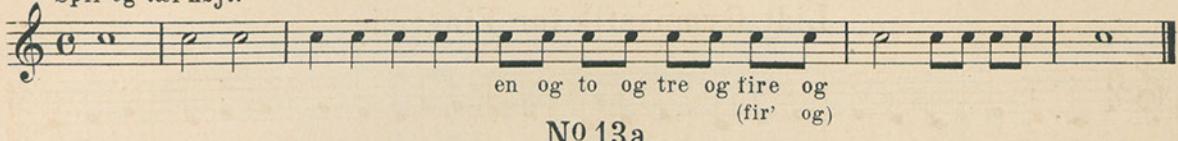
" Sekstendedede " " " " Fjerdededel?

etc.

(spilles ikke.)

Spil og tæl højt.

Den Node, som Tegnet > staar over, skal spilles med stærkere Betoning end de andre Noder.

Spil denne Øvelse tillige i C-Dur, A-Mol og D-Mol.
At overføre til andre Tonearter kalder man at *transponere*.

Nº 12d.

I Stedet for *to* Ottendededele ør her *tre*. Disse kaldes *Triol-Ottendededele*.

Tæl: en *a b*, to *a b*, tre *a b*,
eller: en og saa to og saa tre og saa

Nº 12e.

Ni-Ottendedels Takt.

VI.

En lille Melodi.

En Ottendedels Pavse.

Naar Ottendededele forekommer enkeltvis, betegnes de ved en lille „Fane“ som tilføjes Stilken. ♫

♩. En *Tre-Ottendedels Node*. Punktet forlænger Nodens Værdi en halv Gang.

VII.

Polkavise.

Allegro. (hurtigt.)

Allegro er en *Tempobetegnelse*. *Tempo* betyder Tid, d. v. s. den *Hurtighed* hvormed vi spiller.

De første Smaastykker spillede du i langsomt Tempo, nogle af Øvelserne først i langsomt, senere i hurtigt Tempo.

Hvad hedder de sorte Tangenter?

et Kryds

Sætter vi et Kryds for en Node, forhøjes den en halv Tone.

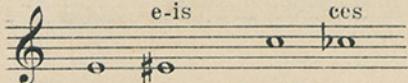
(Fra c til d en hel Tone; fra c til cis en halv Tone.)

et B

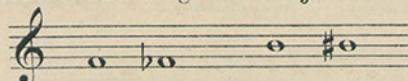

Sætter vi et B for en Node, fordbybes den en halv Tone.

Altsaa: de sorte Tangenter nøjes ikke med ét Navn, og hvem ved, om de hvide gør det?

En halv Tones Forhøjelse af e lyder som f (er enharmonisk med f); Ces er enharmonisk med h. Undersøg dette nøje.

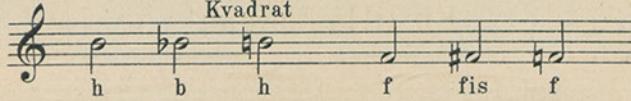

E - Tangenteren kan ogsaa hedde Fes, C - Tangenteren His.

Opløser

eller

Kvadrat

Opløsningsstegnet eller Genkaldelestegnet tilbagekalder Forhøjelsen eller Fordybelsen.

Kryds, B og Opløsningsstegn (ogsaa kaldet „Kvadrat“) er kromatiske Fortegn.

VIII.

„Sur, sur, sur, lille Bi omkring!“

Børnesang.

Allegro.
D-Dur.

Nº 15. Øvelse i F-Dur.

Et Fortegn skrives kun een Gang i Takten; naar det ikke tilbagekaldes eller „opløses“ gælder det gennem hele Takten.

SECONDO.

VII.

Moderato.

The musical score for section VII consists of five staves of bassoon music. The first four staves are in common time (indicated by a 'C') and the fifth staff is in 2/4 time (indicated by a '2'). The key signature is one flat. The first three staves are identical, showing a rhythmic pattern of eighth-note pairs followed by quarter notes. The fourth staff begins with a different pattern: eighth-note pairs, followed by a sixteenth-note pair, then eighth-note pairs again. The fifth staff continues the eighth-note pairs from the previous staves. The score concludes with a 'Fine.' at the end of the fifth staff.

VIII.
*Chanson.**Allegretto.**Efter en fransk Vise.*

The musical score for section VIII consists of three staves of bassoon music. The key signature is two sharps. The first staff starts with a dotted half note followed by a dotted quarter note. The second staff starts with a dotted half note followed by a dotted quarter note. The third staff starts with a dotted half note followed by a dotted quarter note. The music features various rhythmic patterns, including eighth-note pairs and sixteenth-note pairs, separated by rests. The bassoon part is supported by a harmonic basso continuo line consisting of sustained notes and chords.

VII.

Moderato (jævn Hurtighed).

8

8

8

Fine.

D.C. al Fine.

VIII.

Chanson.

Allegretto (mindre hurtigt end Allegro).

Efter en fransk Vise.

Stemmebevægelse.

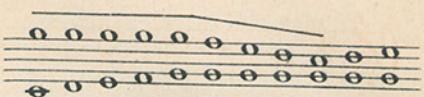
(spilles ikke.)

Modbevægelse.

Ligebevægelse.

Sidebevægelse.

Nº 16.

begge Hænder.

Nº 17.

Nº 18.

bg. H.

IX.

Fader synger for sin lille Dreng.

Hvem er det, jeg ser dér tit - te ind paa - ny? Lil - le O - le

bg. H.

er her med sin Pa - ra - ply.. Man - ge smuk - ke Drøm - me, Hest og Vogn og

Tøm - me, har han til min lil - le Dreng. Nu skynd dig i Seng!

Nº 19.

„Giv Agt!“

X.

Allegretto.

Vise i Vals-Takt.

XI.

Visen om Skorstensfejeren.

Nº 20.

Nº 21.

Staccato.

En Prik over eller under Noden betyder, at man skal spille med et kort og let Anslag. Det kaldes *at staccere*.

Nº 22a.

Man kan staccere med Fingrene alene, men man kan ogsaa frembringe det korte, lette Anslag ved at bevæge Haanden løst op og ned. I begge Tilfælde holdes *Armen rolig*. Din Lærer maa bestemme, naar du skal begynde paa disse Øvelser. Paa dit nuværende Standpunkt vil en saadan Gymnastik næppe lykkes. Forsøg blot at spille Øvelserne Nº 22 a, b og c „staccato“ ved at gøre hver Tone kort uden at hugge eller støde Tangenten ned, med andre Ord: „tag Tonen op!“

Nº 22b.

Nº 22c.

Legato.

betyder *bunden, sløjfet*. Tonerne forbinder med hverandre eller ligesom *glider* over i hverandre.

Nº 23.

a

Nº 24.

Legatobuer.

29

Nº 25.

b.

c.

d.

e.

Nº 26.

a.

Altsaa: den første Node betonet og glidende over i den anden, som er kort; den tredje Node meget kort og bestemt (1).

Du kan i Stedet for at tælle, sige: „ne-d, op, væk“, men bestemt, klart og *rhythmisk* (d. v. s. i stræng Takt).

b.

IX.

Champagnegalop.

Efter H. C. Lumbye.

X.

Negersang.

Efter Rubinstein.

Allegretto.

Elev II. {

IX.

Champagnegalop.

Efter H. C. Lumbye.

Elev.

1ste Endelse. || 2den Endelse.

X.

Negersang.

Efter Rubinstein.

Allegretto.
(Optakt.)

Elev I.

Hvad betyder **f** og **p**?**f** (forte), stærkt; **ff** (fortissimo), meget stærkt; **mf** (mezzo forte), middelstærkt.**p** (piano), svagt, sagte; **pp** (pianissimo), meget svagt; **mp** (mezzo piano), middel- eller halvsvagt. **crescendo**, tiltagende i Styrke; **decrescendo** eller **diminuendo**, aftagende i Styrke; **ritardando**, aftagende i Hurtighed.

Hvilken Forskel er der paa Takten i *Vals*, *Polka*, *Mazurka* og *Galopade*?

Din Lærer maa spille lidt af alle fire Danse for dig; til Eks. de her antydede:

N. W. Gade.

Lecocq.

H. C. Lumbye.

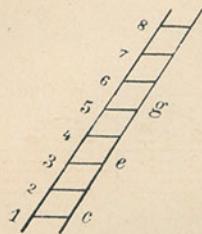
H. C. Lumbye.

XII.

Vuggesang.

Akkorder.

En Akkord er en Samklang af mindst tre forskellige Toner.

Grundtonen, Terzen og Kvinten danner tilsammen en *Treklang*.

Treklangenes forskellige Stillinger.

Grundtonen
dybeste Klang,
(Grundform.)

Terzen
dybeste Klang,

Kvinten
dybeste Klang.

Treklang paa C.

(Brudte og samlede Akkorder.)

Nº 27.

Nº 28.

[Indøv først disse to Takter.]

a.

b.

Nº 29.

a.

Under Indøvelsen spilles det hele *mf* (middelstærkt), senere udføres Nuancen: *f* *dim.* *p* *cresc.* *f*

b.

c.

Lad ikke Haanden hoppe!

d.

e.

Musical score for section e. It consists of two staves. The top staff is in 6/8 time, G major, with a basso continuo (B.C.) part below. The bottom staff is in 6/8 time, C major, with a treble (T.) part above. Both staves feature eighth-note patterns with grace notes. The bassoon part (OSV.) is indicated in both staves. The section concludes with a dynamic instruction "(h. H. over v. H.)".

f.

Musical score for section f. It consists of two staves. The top staff is in common time, G major, with a basso continuo (B.C.) part below. The bottom staff is in common time, C major, with a treble (T.) part above. Both staves feature eighth-note chords. The bassoon part (OSV.) is indicated in both staves.

XIII.

„Visselulle, min Lire“.

Andantino.

Musical score for "Visselulle, min Lire". It consists of two staves. The top staff is in 2/4 time, C major, with a basso continuo (B.C.) part below. The bottom staff is in 2/4 time, C major, with a treble (T.) part above. The bassoon part (OSV.) is indicated in both staves. The section concludes with a dynamic instruction "Andante, langsomt gaaende." and "Andantino, lidt mindre langsomt."

Nº 30.

bis betyder 2 Gange.

a.

Musical score for variation a. It shows two measures in common time, C major. The first measure is labeled "bis" and the second is labeled "4 Gange.". The bassoon part (OSV.) is indicated in the basso continuo (B.C.) part.

b.

Musical score for variation b. It shows two measures in common time, C major. The first measure is labeled "bis" and the second is labeled "4 Gange.". The bassoon part (OSV.) is indicated in the basso continuo (B.C.) part.

c.

Musical score for variation c. It shows two measures in common time, C major. The first measure is labeled "bis" and the second is labeled "4 Gange.". The bassoon part (OSV.) is indicated in the basso continuo (B.C.) part.

d.

Musical score for variation d. It shows two measures in common time, C major. The first measure is labeled "bis" and the second is labeled "4 Gange.". The bassoon part (OSV.) is indicated in the basso continuo (B.C.) part.

XIV.

Folkevise.

(Optakt.)

Den Takt, som danner første Endelse, mangler en Fjerededel. Uden at forsinke Takten, maa man derfor springe fra 1ste Endelse til Optakten, som indeholder den manglende Fjerededel.

Trilleøvelser.

Nº 31a.

b.

Denne Øvelse maa ogsaa spilles med begge Hænder samtidig, altsaa uden Pavser.

c.

d.

h. H.

v. H.

e.
h. H.

Etude I.

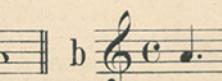

Etude II.

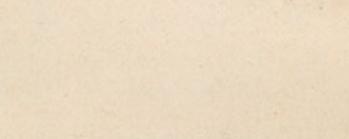

Øvelser med punkterede Noder.

Nº 32.

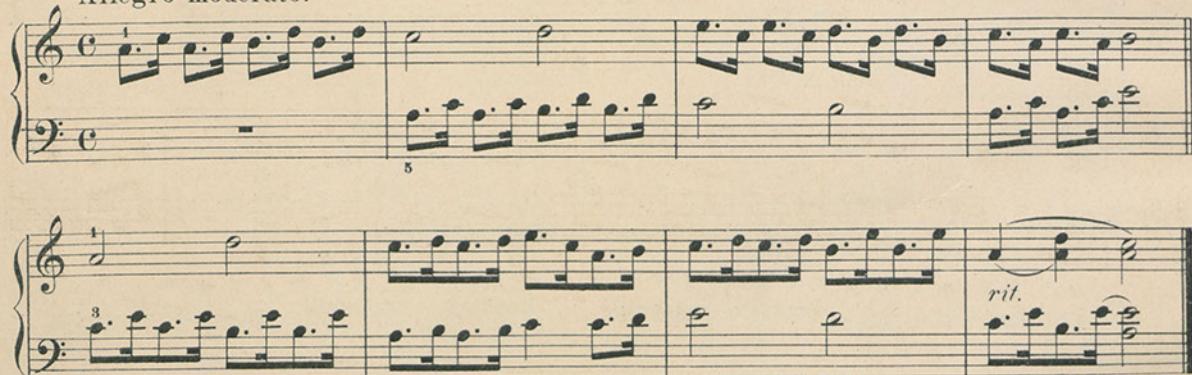
a b c

d e

f g

Etude III.

Allegro moderato.

Forøvelser.

Flytning af 3dje Finger.

h. H. v. H.

(Den hele Node anslaas samtidigt med den første Fjerde del.)

Nº 33.

39

Haanden flyttes ét Trin frem.

osv. indtil:

Efter samme Mønster spilles Øvelserne 34, 35,
36 og 37.

osv. indtil:

osv.

Nº 35.

osv. „Hjørnet“ udføres saaledes:

osv.

Nº 36.

osv. indtil:

osv.

Nº 37.

osv.

Nº 38.

Haanden flyttes to Trin frem.

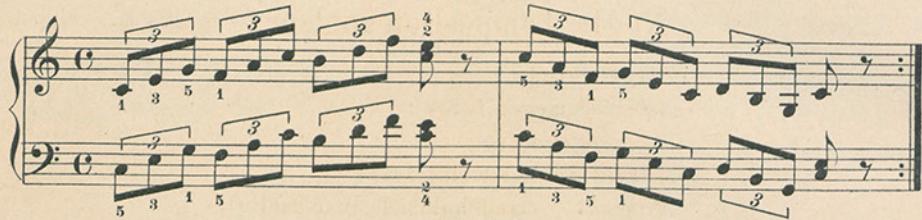
Treklangene paa F, A, D,
G og E indøves paa samme
Maade.

Nº 39.

Haanden flyttes tre Trin frem.

Nº 40.

Nº 41.

Haanden flyttes fire Trin frem.

Slutningsstykke til ovenstaaende Øvelse.

Coda, Hale.

Nº 42.
Træffeøvelser.

Coda.

Nº 43.

h. H. a

v. H. b c

The image shows two staves of musical notation. The top staff is for the horn (h. H.) and the bottom staff is for the bassoon (v. H.). Measure 1 starts with a dotted eighth note followed by a sixteenth note, then a quarter note with a fermata. Measure 2 begins with a dotted eighth note followed by a sixteenth note, then a quarter note with a fermata. The bassoon staff (v. H.) has measure 1 starting with a quarter note, followed by a dotted eighth note with a fermata, and then a quarter note. Measure 2 starts with a quarter note, followed by a dotted eighth note with a fermata, and then a quarter note.

Nogle Tempo-Fetegnelser.

Largo, bret.

Adagio, meget langsomt.

Andante, langsam.

Andantino, temmelig langsomt.

Moderato, maadeholdende, ikke hurtigt.

Allegretto, temmelig hurtigt.

Allegro, hurtigt.

Presto, meget hurtigt.

Accentuering, Betoning.

Den naturlige Betoning i Fire-Fjerdedels Takt behøver ikke at angives ved Tegn.

Tung, let, tung, let Taktdel.

Den første Taktdel er stærkest betonet.

Vil man særlig fremhæve den naturlige Betoning eller maa ske endog betone de lette Taktdele, da skriver man Tegnet: $>$, \wedge eller fz .

Etude VI.

Moderato.

Moderato.

1 3 5

p

cresc.

mf

3 5

A musical score for piano, featuring two staves. The top staff is in treble clef and the bottom staff is in bass clef. Measure 1 consists of eighth-note pairs followed by a sixteenth-note休止符 (rest). Measure 2 starts with a dynamic *p* and continues with eighth-note pairs. Measure 3 begins with a dynamic *mf* and features a sixteenth-note pattern. Measure numbers 1, 3, and 5 are indicated above the staves.

A diagram illustrating a right-angled triangle. The vertical leg is labeled "En Sekst." and the hypotenuse is labeled "S". The horizontal leg is divided into six equal segments by five tick marks, corresponding to the label "En Sekst.". The hypotenuse is also divided into six equal segments by five tick marks, corresponding to the label "S".

Sekster.

Nº 44.

Sekst-Etude.

Allegretto.

V.

Allegretto.

Intervaller.

Et *Interval* er en Tones Højde eller Dybde i Forhold til en anden Tone.

1 2 stor 3 lille 4 5 6 7 8 9 10

Enklang, Sekund, Terz, Kvart, Kvint, Sekst, Septime, Oktav, None Decime.

Prime,

Her har vi C til Udgangspunkt. Øv dig i at finde Terzen og Kvinten til hvilkensomhelst Tone.

Allegro.

Etude VI.

Forskellige Øvelser med Overtangenter.

a.

b.

c.

d.

e.

f.

g.

h.

i.

j.

k.

l.

Nº 46.

Over-og Undersætning.

h.H.

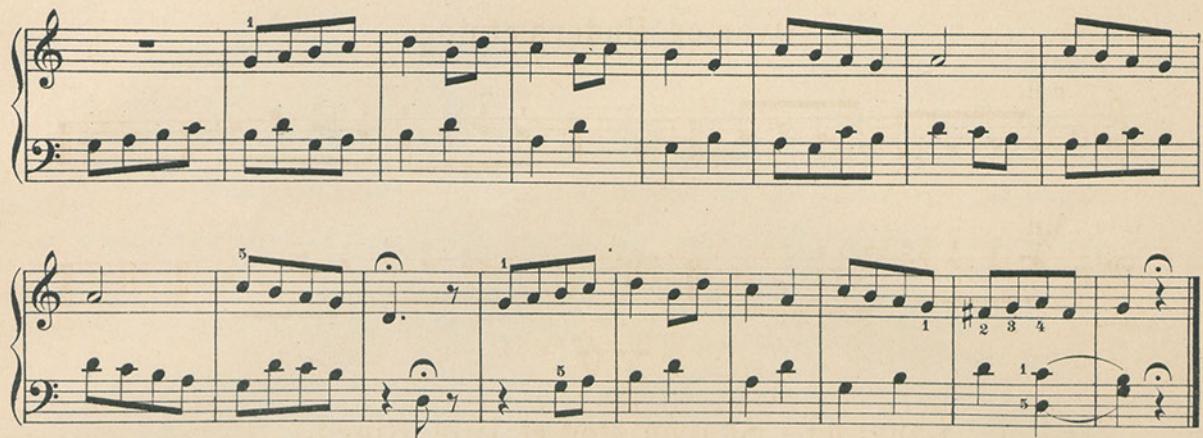
v.H.

XV.

Langt ud' i Skoven stod et lille Bjerg —

XVI.

Bonden han agter paa Tiden.

Chromatisk Skala.

Nº 47.

h. H.

v. H.

Etude VII.

Andantino.

Konsonanser og Dissonanser.

er Samklange, der virker beroligende for Øret. Disse Intervaller kaldes *Konsonanser*.

Allie andre Samklange af to Toner virker mere eller mindre urovækkende. Saadanne Intervaller kalder man *Dissonanser*.

En Dissonans klinger ilde, naar den staar alene; den maa derfor glide over i en Konsonans (opløses).

Dissonanser.

Opløsning til nogle af ovenstaaende Dissonanser.

m.g.

Bed din Lærer spille dette Stykke langsomt for dig. Kan du høre de forskellige Dissonanser med deres Opløsning?

Etude VIII.

Andante.

N. F. 3709

Coda.

En stor Treklang.

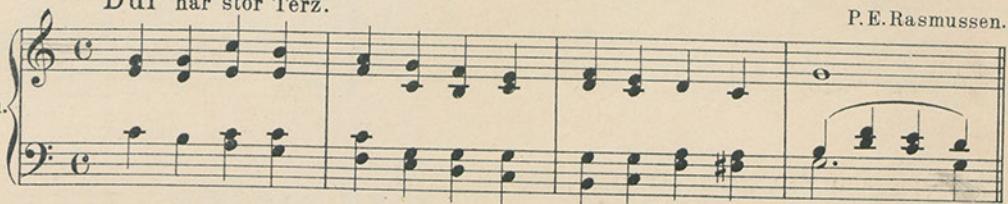
En lille Treklang.

En Treklang kaldes „stor” naar den har stor Terz, „lille” naar den har lille Terz.

Dur har stor Terz.

P. E. Rasmussen.

Læreren.

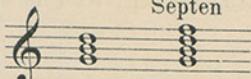
Mol har lille Terz.

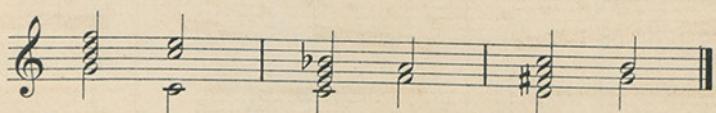
Du finder vel, at det første er „Danmark dejligst Vang og Vænge” i Solskin, det andet samme Vang og Vænge i Graavejr?

Dan store og smaa Treklange med forskellige Grundtoner.

Septen

Fajer vi Septimen til Treklangen, saa har vi en Firklang. Firklang er Dissonanser og maa derfor oploses.

Nº 48.

Øvelse for venstre Haand.

a.

b.

c.

d.

Nº 49.

Nº 50.

a.

Coda.

b.

(Tre Halve)

Nº 51.

v.H.

a.

b.

c.

d.

Nº 52.

a.

b.

c.

d.

e.

N° 53.

a

b

Nº 54.

XVII.

Tyrolersang.

Allegretto.

This section contains two staves of musical notation in 6/8 time. The top staff is a treble clef staff, and the bottom staff is a bass clef staff. Both staves show a sequence of notes and rests, with some notes having numerical markings (1, 2, 3, 4, 5) above them, likely indicating fingerings or specific techniques.

Forslag.

Forslagsnode.

This section contains two staves of musical notation in common time. The top staff is a treble clef staff, and the bottom staff is a bass clef staff. The notation includes a bracket under the bass staff labeled 'Forøvelser.'

Nº 55.

Skriv selv Fingersætning til denne Øvelse.

This section contains two staves of musical notation in common time. The top staff is a treble clef staff, and the bottom staff is a bass clef staff. The notation consists of a series of eighth-note patterns.

Udførelse:

51

Forsøm ikke de gamle Øvelser; de maa stadig gaa bedre og bedre.

At tælle fem Fjeredede i Takten, falder ikke naturligt. Undertiden kan det dog lyde godt. Se her et lille Eksempel.

XVIII.

Højt paa en Gren en Krage—

Nº 56.

Nº 56.

spilles med Fingersætningen:

$\frac{3}{1}$ $\frac{4}{2}$ og $\frac{5}{3}$, v. H. ligeledes.

XIX.

Kor af „Faust”

Ch. Gounod.

Allegretto.

N. F. 3709

XX.

Tysk Børnesang.

A. Struth.

Musical score for Tysk Børnesang, featuring two staves of music in 2/4 time. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. The music includes dynamic markings like 'mf' and 'p', and performance instructions like 'cresc.'

XXI.

Ringen gaar.

Vivo (livligt).

Musical score for Ringen gaar, featuring two staves of music in 2/4 time. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. The music includes dynamic markings like '1.' and '2.'

Forøvelse til Skala.

Under-og Oversætning.

Nº58.

Musical score for Forøvelse til Skala, numbered Nº58. It consists of four staves of music in 2/4 time, divided into two sections labeled 'a' and 'b'. The first section is for 'h. H. alene.' and the second for 'v. H. alene.'. The staves use treble and bass clefs.

Nº 59.

C-Dur Skala.

a. Forøvelse.

b.

Nº 60.

Først med én Haand
ad Gangen, senere
med begge Hænder.

Legato.

Begge Hænder.

Staccato.

Naar du kan spille Skalaen sikkert og godt, forsøg da at udføre den legato og stacc. og i forskellige Styrkegrader: *f*, *mf*, *p*.

Nº 61.

Nº 62.

Nº 63.

Nº 64.

Nº 65.

h. H.
alene.

v. H.
alene.

Nº 66.

G-Dur og F-Dur Skala.

En Durskala bestaar af to ganske ens Skalahalvdeler (Tetrakorder). Man kan altsaa danne flere Durskalaer, ved at bygge nye Tetrakorder til de gamle.

Imellem 3de og 4de, 7de og 8de Trin skal der være en halv Tones Afstand, derfor faa vi Kryds for f i G-Dur og B for h i F-Dur.

Indøv samtlige Skalaøvelser i G-Dur.

Nº 67.

A musical score for 'The Star-Spangled Banner' in common time. The key signature is C major. The score consists of two staves of four-line music. Measure 1 starts with a half note followed by a quarter note. Measures 2-4 show a pattern of eighth notes. Measures 5-8 continue the eighth-note pattern. Measures 9-12 show a mix of eighth and sixteenth notes. Measures 13-16 conclude the section with a rhythmic pattern.

Højre Haands Fingersætning i F-Durs Skala. (v. H. som C-Dur Sk.)

Skala-Etuder.

IX.

Allegro moderato.

Allegro moderato.

1. 2.

A musical score page showing measures 8 through 11. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. Measure 8 consists of eighth-note pairs. Measure 9 consists of eighth-note pairs. Measure 10 starts with a sixteenth-note pair, followed by eighth-note pairs. Measure 11 starts with a sixteenth-note pair, followed by eighth-note pairs.

Musical score page 8, measures 1-4. The score consists of two staves. The top staff is treble clef and the bottom staff is bass clef. Measure 1: Treble staff has a rest. Bass staff has eighth-note pairs. Measure 2: Treble staff has a rest. Bass staff has eighth-note pairs. Measure 3: Treble staff has a rest. Bass staff has eighth-note pairs. Measure 4: Treble staff has a rest. Bass staff has eighth-note pairs.

X.

Allegro.

The musical score consists of two staves. The top staff is in treble clef, 2/4 time, and B-flat key signature. It features a sixteenth-note pattern followed by eighth notes and sixteenth-note pairs. The bottom staff is in bass clef, 2/4 time, and B-flat key signature. It shows sustained notes and eighth-note patterns.

(Repeteres mange Gange.)

Coda.

Coda.

v. H. giv Agt!

